

Број: 204/24
Нови Сад, 27. 05. 2024.

На основу чл. 92 Статута (78/24), Наставно-научно веће Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић (у даљем тексту: Факултет) у Новом Саду, на седници одржаној 27. 05. 2024. године, донело је

**ПРАВИЛНИК
О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ УСТАНОВЕ И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА**

Члан 1

Овим правилником Факултет уређује начин реализације програма самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе, оцењивања студената, уџбеника и литературе, библиотечких и информатичких ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања.

Члан 2

Циљеви самовредновања су побољшање квалитета наставног процеса, студијских програма и услова рада. Поступак самовредновања се спроводи у четвртој години од последње акредитације, односно студијских програма, за период од претходне три године.

Извештај о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета, Факултет објављује на свом сајту и доставља Националном акредитационом телу.

Члан 3

Програм самовредновања и оцењивања квалитета спроводи Комисија за самовредновање и обезбеђење квалитета (у даљем тексту: Комисија).

Члан 4

Комисија има седам чланова од којих четири су представници студијских програма, два члана ненаставног особља и један представник студената.

Мандат чланова Комисије траје 3 године и чланови Комисије могу поново бити бирани.

Састав Комисије и представнике студијских програма утврђује Наставно-научно веће приликом њеног именовања.

На првом састанку Комисије бира се председник Комисије.

Председник Комисије је одговоран за планирање и координацију њеног рада.

Комисија доноси одлуке јавним гласањем, ако састанку присуствује више од половине чланова Комисије, а одлука је донета уколико за њу гласа више од половине присутних чланова.

Члан 5

Комисија обавља следеће послове:

- спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- прикупља, обрађује и анализира прикупљене податке и документацију од значаја за оцену квалитета рада Факултета;
- примењује критеријуме и поступке из Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа („Службени гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 73/18);

- 4) спроводи поступак самовредновања у интервалима од најдуже три године;
- 5) подноси извештаје о спроведеним поступцима самовредновања Наставно- научном већу и пословодном органу;
- 6) примењује Правилник о самовредновању установе и студијског програма (анкете, обрада резултата, анализе);
- 7) обавља и друге послове из своје надлежности, у складу са Статутом и овим правилником.

Члан 6

Комисија формира поткомисије за сваки студијски програм.

Представник студијског програма организује састав и рад поткомисије у поступку самовредновања и оцене квалитета у оквиру студијског програма.

Члан 7

Извештај о самовредновању израђује Комисија.

Председник Комисије и пословодни орган својим потписом гарантују да је извештај о самовредновању урађен у складу са стандардима и упутством за самовредновање високошколских установа и студијских програма и за тачност свих навода Извештаја.

Члан 8

Извештај се састоји из три дела и садржи:

I. Основне податке о Факултету (историјат, студенти, наставници и др.);
 II. Податке којима се, у осигурању квалитета, одговара на сваки стандард прописан Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа које је донео Национални савет:

1. стратегију обезбеђења квалитета,
2. стандарде и поступке за обезбеђење квалитета,
3. систем обезбеђења квалитета,
4. квалитет студијског програма,
5. квалитет наставног процеса,
6. квалитет научноистраживачког и стручног рада,
7. квалитет наставника и сарадника,
8. квалитет студената,
9. квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,
10. квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке,
11. квалитет простора и опреме,
12. финансирање,
13. улогу студената у самовредновању и провери квалитета,
14. систематско праћење и периодична провера квалитета,
15. квалитет докторских студија
16. општу оцену испуњености стандарда, са предлогом мера за унапређење квалитета;

I. Основни подаци

Члан 9

За прикупљање и тачност основних података о Факултету одговоран је секретар

организационе структуре за обезбеђење квалитета Факултета са захтевима стандарда.

4. Квалитет студијског програма

Члан 16

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

Факултет редовно и систематски проверава и, по потреби, поново одређује:

- 1) студијски програм и његову усклађеност са основним задацима и циљевима високошколске установе;
- 2) структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, теоријско-методолошких, научноструктурних и стручно-апликативних дисциплина;
- 3) радно оптерећење студената мерено ЕСПБ,
- 4) исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

Факултет обезбеђује студентима учешће у оцењивању квалитета студијског програма путем анкете и својих представника у Комисији за самовредновање и обезбеђење квалитета.

Члан 17

Факултет на крају летњег семестра спроводи анонимну анкету међу студентима у циљу оцењивања квалитета студијских програма, наставног процеса, библиотечких и информатичких ресурса, а на крају сваког семестра у циљу педагошког рада наставника и сарадника.

Факултет омогућује свршеним студентима, по завршетку студија, анкету у циљу оцењивања квалитета студијских програма, наставног процеса, као и квалитета ненаставне подршке.

Факултет редовно спроводи и анкету намењену послодавцима свршених студената о исходу студијских програма и стеченим компетенцијама.

Члан 18

Анкете се спроводе по поступку утврђеном интерним стандардима Факултета и процедурама за обезбеђење квалитета.

Члан 19

Извештај о самовредновању садржи информације о утврђеним поступцима за праћење и проверу: циљева и структуре студијског програма, радног оптерећења студената, осавремењивања и међународне усаглашености садржаја; о поступцима за перманентно прикупљање информација о квалитету програма од релевантних субјеката, као и информације о резултатима спроведених поступака.

5. Квалитет наставног процеса

Члан 20

Факултет редовно и систематски спроводи контролу квалитета и предузима мере за унапређење квалитета наставног процеса.

Квалитет наставног процеса се обезбеђује кроз интерактивну наставу, укључивање практичних примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера, у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Факултет упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет предавања или вежби на потребу побољшања и обезбеђује им одговарајуће усавршавање.

Пре почетка наставе, Студентска служба, у сарадњи са продеканом за наставу, израђује распоред наставе, у складу са величином групе за предавања и вежбе и потребама и могућностима студената.

Члан 21

Руководилац студијског програма оцењује Програм рада са аспекта квалитета његовог садржаја и форме, најкасније до 15. септембра за наредну школску годину и упућује Наставно-научном већу Факултета на усвајање.

План рада на наставном предмету садржи динамику извођења наставе по тематским целинама (распоред извођења наставе – предавања и вежби), потребну литературу и др. План рада на наставном предмету наставник је дужан да благовремено сачини до почетка школске године.

Предметни наставник и сарадник одговорни су за доследно спровођење Програма и Плана рада.

Члан 22

Факултет на крају летњег семестра спроводи анонимну анкету међу студентима у циљу оцењивања квалитета наставног процеса, библиотечких и информатичких ресурса, а на крају сваког семестра и педагошког рада наставника и сарадника.

Квалитет наставе се континуирано и систематски прати у целини и у случају потребе предузимају се корективне мере за његово унапређење.

Контрола квалитета наставе обухвата:

- контролу одржавања наставе, која се обавља увидом у Књигу извођења наставе и спровођење студентске анкете;
- контролу квалитета садржаја и метода наставе, која се обавља путем студентске анкете, за сваког наставника и сарадника појединачно;
- контролу резултата наставног процеса, која се обавља анализом резултата оцењивања студената.

Процедура контроле квалитета наставе регулисана је интерним стандардима и процедурима за обезбеђење квалитета и Стратегијом обезбеђења квалитета.

За примену процедуре из става 3 овог члана одговорни су пословодни орган, продекан за наставу и шефови студијских програма.

Члан 23

Извештај о самовредновању садржи информације о утврђеном квалитету наставног

процеса, предлог корективних мера за његово унапређење, као и информацију о поступку самоевалуације и предузетим корективним мерама.

6. Квалитет научноистраживачког рада

Члан 24

Факултет систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког и стручног рада наставника и непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата истраживачког и стручног рада и њиховом укључивању у наставни процес.

Члан 25

Факултет подстиче своје наставнике да се активно баве научним, истраживачким и професионалним радом и да што чешће објављују разултате свог рада, одобравањем плаћеног одсуства и учешћем у покрићу трошкова бављења научним радом, у складу са могућностима.

Факултет обавља издавачку делатност издавањем уџбеничке литературе наставника (уџбеника, практикума и друго).

Резултати истраживачког рада су стручне књиге, монографије, поглавља у књигама, прегледни чланци, објављени радови међународног и националног значаја, реализовани пројекти по конкурсима, реализовани пројекти по уговорима о сарадњи с привредом и др.

Састављање библиографских података, према резултатима из претходног става, врше наставници и исти се објављују на сајту Факултета.

Извештај о самовредновању садржи информације о степену испуњености услова за бављење истраживачким и стручним радом, резултатима научноистраживачких и стручних активности наставника и њиховој укључености у наставни процес.

Извештај садржи и информације о организованости издавачке делатности Факултета.

7. Квалитет наставника и сарадника

Члан 26

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се њиховим избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој, као и периодичном провером квалитета њиховог рада у свим видовима наставе.

Поступак избора и унапређења наставника и сарадника прописан је општим актом Факултета који је доступан јавности.

Факултет обезбеђује наставницима и сарадницима перманантну едукацију и усавршавање путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству.

Факултет приликом избора у више звање наставника и сарадника, посебно вреднује педагошке способности и повезаности рада у образовању са радом на пројектима у другим областима друштвеног живота.

Члан 27

Извештај о самовредновању садржи информације о усаглашености поступка избора наставника и сарадника са законом и општим актима Факултета, могућностима за перманентну едукацију и развој наставног особља, као и постојећим механизмима за проверу квалитета

њиховог рада у настави.

8. Квалитет студената

Члан 28

Квалитет студената обезбеђује селекцијом студената приликом уписа, на начин који је прописан општим актом о студијама, у коме су садржане одредбе о упису студената на студијске програме.

Квалитет се обезбеђује и применом општег акта о начину полагања и оцењивања на испиту, оцењивању студената током рада у настави и пракси, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената, и предузимањем одговарајућих корективних мера.

При селекцији студената за упис, Факултет вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту, све у складу са заједничким конкурсом за упис студената који се објављује за сваку школску годину.

Са обавезом праћења наставе и критеријумима за оцењивање, студенти се упознају путем општих аката Факултета и на основу информационих листа које се студентима достављају пре почетка школске године.

Члан 29

Факултет систематично прати и проверава оцене студената по предметима.

Студентска служба континуирано прикупља податке о:

- 1) броју уписаних студената (по годинама, студијским програмима, предметима);
- 2) претходном образовању уписаних студената;
- 3) броју студената који су положили испит у одређеном испитном року и њиховом учешћу у укупном броју студената;
- 4) дистрибуцији оцена;
- 5) просечној оцени студената на наставном предмету;
- 6) броју стечених диплома;
- 7) просечном трајању студија;
- 8) студентским разменама;
- 9) организацији студената и студентским активностима;
- 10) контактима са бившим студентима и др.

За прикупљање, систематизовање ових података и извештавање Наставно-научног већа, одговорни су руководилац Студентске службе и продекан за наставу.

Члан 30

Учешће студената у одлучивању о питањима од значаја за остваривање њихових права и обавеза обезбеђено је организовањем студената у Студентском парламенту и учешћем студената у раду органа Факултета, у складу са општим актима Факултета,

Члан 31

Извештај о самовредновању садржи информације о процедуре селекције студената приликом уписа на Факултет, начину информисања студената о свим питањима од значаја за

остваривање њихових права и обавеза, процедуре праћења оцењивања и пролазности студената, предузимању корективних мера и учешћу студената у одговарајућим облицима студентског организовања и раду органа Факултета.

9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Члан 32

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива наставног предмета.

Наставник је дужан да у Програму рада на наставном предмету прецизно наведе извор наставног и испитног материјала, као и да учествује у обезбеђењу његове расположивости.

Члан 33

Факултет систематично прати и оцењује квалитет уџбеника и других учила с аспекта квалитета садржаја, структуре, стила и обима.

Уџбеници и друга учила која не задовољавају прописани стандард повлаче се из наставе и замењују другим.

Контролу квалитета и обима текста уџбеника и других учила (интерних и екстерних) врше рецензенти које одређује Наставно-научно веће Факултета, на предлог руководилаца студијских програма.

У случају негативне рецензије интерног учила, аутор се упућује на отклањање недостатака, док у случају негативне рецензије екстерног учила, аутор се упућује да обезбеди други извор наставног и испитног материјала.

Одлуку о прихвату наставног и испитног материјала доноси Наставно-научно веће Факултета, на предлог руководилаца студијских програма.

Члан 34

Факултет има библиотеку чији је рад регулисан општим актом о раду библиотеке.

Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђени су сваког радног дана.

Члан 35

Факултет располаже информационом опремом неопходном за студирање, рачунарском лабораторијом са потребним бројем рачунара, уз приступ интернету, и осталу комуникациону опрему.

Члан 36

На крају летњег семестра спроводи се анонимна анкета међу студентима у циљу оцењивања квалитета уџбеника, друге литературе, библиотечких и информатичких ресурса, и о њиховој доступности.

Извештај о самовредновању садржи информације о важећим општим актима Факултета, који се примењују у циљу обезбеђења квалитета уџбеника и друге литературе, библиотечких и

информационских ресурса, као и информације о покривености сваког предмета уџбеницима и другом литератуrom неопходном за савлађивање наставног градива, о обезбеђености библиотечког фонда потребним бројем библиотечких јединица и опремљености Факултета информатичким ресурсима.

10. Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке

Члан 37

Квалитет управљања Факултетом и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања, органа пословођења, стручних органа Факултета и секретаријата.

Надлежности и одговорности сваког органа појединачно утврђене су законом, статутом, општим актом о систематизацији радних места и послова.

Приликом пријема на рад ненаставног особља, Факултет поступа у складу са законом којим се регулишу рад и услови рада.

Број извршилаца прописан је актом о систематизацији и стандардима за акредитацију.

Факултет једном годишње спроводи анонимну анкету наставника и сарадника у циљу оцене квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке на основу које се доносе корективне мере за унапређење квалитета управљања Факултетом и квалитета ненаставне подршке.

Члан 38

Извештај о самовредновању садржи информације о важећим општим актима које Факултет примењује у циљу обезбеђења квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке, броју и квалитету ненаставног особља, у складу са стандардима за акредитацију, резултатом анкете запослених и предузетим корективним мерама

11. Квалитет простора и опреме

Члан 39

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру у складу са захтевима стандарда за акредитацију. Факултет поседује капацитете (амфитеатре, учонице, кабинете, библиотеку и др.) за квалитетно обављање своје делатности у две смене, што се континуирано прати и усклађује са потребама наставног процеса и бројем студената.

Продекан за наставу, као и руководиоци студијских програма, у зависности од потреба наставног процеса, пословодном органу пријављују потребу за набавком рачунарске и друге специфичне опреме за квалитетно обављање делатности.

Факултет запосленима и студентима обезбеђује приступ различитим врстама информација у електронском облику, путем интернета и сајта Факултета.

Члан 40

Извештај о самовредновању садржи информације о потребама наставног процеса, броју студената, расположивим просторним капацитетима, расположивој рачунарској и другој опреми, као и информације о обезбеђености неометаног приступа запослених и студената информацијама

у електронском облику (путем сајта), као и информацијама у штампаном облику (огласна табла, штампане публикације, флајери и др.).

12. Квалитет финансирања

Члан 41

Квалитет финансирања обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у коришћењу финансијских средстава, чиме се осигурува дугорочна финансијска стабилност.

Факултет се финансира из средстава која обезбеђује оснивач, школарине, поклона, донација, завештања, накнада за комерцијалне и друге услуге, и других извора у складу са законом и актима Факултета.

Члан 42

Факултет обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун, које усваја Савет Факултета.

Члан 43

Извештај о самовредновању садржи информације о обезбеђености финансијских средстава за реализацију наставног процеса, истраживачког рада и других активности, податке о начину планирања и расподели финансијских средстава и податке о начину обезбеђења јавности и транспарентности извора финансирања и коришћења финансијских средстава.

13. Улога студената у провери квалитета

Члан 44

Факултет обезбеђује студентима значајну улогу у процесу обезбеђења квалитета кроз рад Студентског парламента, представника у Савету Факултета и у Комисији за самовредновање и обезбеђење квалитета, као и путем анкетирања.

Факултет спроводи следеће анкете студената:

1) анкету о квалитету студијских програма, наставног процеса, рада наставног и ненаставног особља;

2) анкету дипломираних студената о квалитету студија.

Факултет може спроводити и друге анкете у складу са стандардима за акредитацију и овим правилником.

Члан 45

Анкета која се анонимно спроводи, у писаном облику, основни је инструмент студентске евалуације.

Обавезна садржина упитника за самовредновање прописана је обрасцима.

Поред обавезне садржине, упитник се може допунити додатним питањима и модификовати током процеса евалуације.

Активности анкетирања студената спроводе руководиоци студијских програма, представници Студентског парламента и секретар Факултета.

Члан 46

Извештај о самовредновању садржи информације о начину и резултатима учешћа студената у процесу обезбеђења квалитета, као и о предузетим корективним мерама за унапређење квалитета.

14. Системско праћење и периодична провера квалитета

Члан 47

Факултет континуирано и системски прикупља информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета, у складу са стандардима за акредитацију и општим актима Факултета, и обезбеђује податке потребне за упоређивање са домаћим и страним високошколским установама у погледу квалитета.

Комисија анализира прикупљене податке и предлоге за предузимање корективних мера и доставља их Наставно-научном већу, које доноси одговарајуће одлуке.

15. Квалитет докторских студија

Члан 48

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничко-истраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

III. Прилози на основу којих је сачињен Извештај о самовредновању.

Члан 49

Извештај о самовредновању садржи податке о поступку обезбеђења квалитета у свим областима обезбеђења квалитета, резултатима спроведених поступака и предузетим корективним мерама.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 50

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

Проф. др Јасмина Недељковић
председник

Наставно-научног већа Факултета

Јасмина Недељковић